

College van Burgemeester en Wethouders
Raadsleden van de gemeente Papendrecht
Postbus 11
3350 AA Papendrecht

Datum : 6 april 2021

Onderwerp : adviesaanvraag bezuiniging subsidies, uw kenmerk 2504594

Geacht College en geachte leden van de Gemeenteraad,

Als Culturele Adviesraad willen wij advies uitbrengen over de voorgenomen ombuigingen in de culturele sector van Papendrecht. Bezuinigen is nooit leuk, maar wij realiseren ons terdege dat ze op dit moment in Papendrecht helaas onontkoombaar zijn. Deze opgave zal voor u als gemeentebestuur zeker ook niet eenvoudig zijn, want het is moeilijk om iets op te geven wat je hebt, waar je aan gewend bent en niet meer zonder lijkt te kunnen.

In onze eerste reactie begin oktober hebben wij reeds het belang van kunst en cultuur in het algemeen en in Papendrecht in het bijzonder onder uw aandacht gebracht. Het doel waar wij ons graag voor willen blijven inzetten. Juist in de coronatijd is gebleken hoezeer mensen behoefte hebben aan ontmoeting en contact waarbij cultuur haar grote betekenis heeft. Kunst en cultuur draagt in grote mate bij aan de vitaliteit en leefbaarheid van Papendrecht en onderlinge betrokkenheid van Papendrechtse bij de vele activiteiten in ons mooie dorp.

In uw toelichting op de noodzaak tot bezuinigen staat dat het een gevolg is van dreigende tekorten in het sociale domein. Er staat echter ook bij dat nog niet duidelijk is wat het Rijk als compensatie daarvan voor de gemeente Papendrecht in petto heeft. Naar onze mening bestaat daarmee het grote risico dat Papendrechtse voorzieningen en activiteiten geheel of gedeeltelijk moeten stoppen, terwijl dat bij een toekomstige compensatie vanuit het Rijk niet of in ieder geval minder noodzakelijk zou zijn geweest. Door de ombuigingen te faseren geeft dat de mogelijkheid om de nu voorgenomen ombuigingen in onze sector later in te trekken of aan te passen.

In maart hebben wij u laten weten dat voor ons het uitgangspunt is dat de huidige organisaties en hun activiteiten in principe niet zouden moeten stoppen. Eenmaal weg is immers altijd weg, zeker in het geval van vrijwilligersorganisaties. Daarmee zou veel kennis en ervaring verloren gaan. En een nieuwe vrijwilligersorganisatie uit het niets of opnieuw opbouwen, lijkt ons bijna ondoenlijk. We vermoeden dat u deze reacties zult hebben gekregen in de gesprekken die u heeft gevoerd met de betrokken organisaties.

Wij zien meer heil in het beter en multifunctioneler gebruik maken van de bestaande accommodaties. Of - en dat zou onze voorkeur hebben - een nieuwe gezamenlijke en voor Papendrechtse aansprekende plek: een bruisend cultureel centrum met plaats voor een theater, een bibliotheek, muziekverenigingen, een volksuniversiteit, de lokale omroep en andere. Met voor alle leeftijden de mogelijkheid om te dansen, te zingen, te schilderen et cetera. Daar waar Papendrechtse actief met elkaar muziek maken, theater maken, boeken bespreken, tekenen of andere creatieve uitingen delen, maakt dat ze met elkaar communiceren, zich met elkaar verbinden en elkaar inspireren.

Maar vooral een centrum (elders soms Cultuurhuis genoemd) dat laagdrempelig is, waar Papendrechtse elkaâr kunnen ontmoeten en het gevoel hebben van ergens bij te horen, een ervaring te delen en geïnspireerd te raken. Op deze plaatsen wordt de Papendrechtse identiteit gemaakt.

Als één van de opties zou wellicht - als de VO-scholen te zijner tijd samen zouden zijn gegaan - een gedeelte van de Willem de Zwijger-school (met theater) tot dat concept aangepast kunnen worden.

Hiermee zou de inzet van een groot aantal betrokken vrijwilligers behouden blijven. En met elkaar onder één dak levert nog meer samenwerking op bijvoorbeeld in gezamenlijke publiciteit en in efficiënt beheer. De totale huisvestingskosten zouden daarmee naar onze overtuiging aanzienlijk dalen. Naast besparingen zou dit ook onverwachte mooie en nieuwe evenementen en projecten opleveren.

Dat past in de hernieuwde visie over de toekomst van ons mooie dorp, waarbij het met minder geld anders en toch goed blijft gaan en de Papendrechtse identiteit blijft bestaan. Zoals wij al eerder aangaven: Kunst en cultuur maken deel uit van ons dagelijks bestaan. In alle tijden verbindt Kunst en cultuur. De vraag van de CAR aan u is oog te houden voor de balans in bezuinigingen op de beleidsonderdelen. Kunst en cultuur is geen toef slagroom, maar maakt participerende en kritische Papendrechtse!

In uw brief van 18 maart 2021 vraagt u ons om alternatieven bij de ombuigingen. Wij geven u als suggestie mee om bij de ombuigingen tevens te kijken naar het verhogen van de inkomsten. Ook dat is geen prettige boodschap, maar zal het bezuinigingsbedrag aanzienlijk kunnen verlagen. Via verhoging van de lokale belastingen zouden immers alle Papendrechtse in gelijke mate bijdragen aan het behoud van zoveel mogelijk voorzieningen en activiteiten in de culturele sector.

Zo'n centrum vraagt uiteraard een passende investering, om het toekomstbestendig te maken, maar wel één die zich uiteindelijk terugverdient: niet alleen in geld, maar vooral in sociaal kapitaal. Wij geven u in overweging voor deze investering als overbrugging de reserves (zoals de ENECO-gelden) te benutten. Die zijn niet onuitputtelijk, maar geven wel de mogelijkheid de eenmalige investering te doen, waar Papendrechtse voor lange tijd hun voordeel en plezier mee kunnen doen.

Een laatste opmerking betreft het Cultuurplatform dat in het leven zal worden geroepen en waaraan de Stichting Culturele Raad Papendrecht haar volle medewerking zal willen geven.

Wij achten het echter in het licht van het bovenstaande onverstandig en eigenlijk ook moeilijk haalbaar, als dat platform op voorhand opgezet wordt met de opdracht om voorstellen te ontwikkelen tot wel 30% aan bezuinigingen. De efficiencywinst zal vooral te boeken zijn, als partijen op meerdere vlakken verder samenwerken en meer gezamenlijk gehuisvest worden. Door echter aan die opdracht direct en op voorhand een grote bezuiniging te verbinden zullen betrokken partijen weliswaar welwillend maar ook zeer op hun hoede zijn om daar hun medewerking aan te verlenen. De slager wordt immers ook niet gevraagd om op voorhand in zijn eigen vlees te snijden. Die spreekwoordelijke slager zal namelijk ook perspectief willen blijven zien.

Van belang vinden wij dat de opdracht aan het Cultuurplatform een (financieel) kader meekrijgt dat ook perspectief biedt voor de betrokken partijen. Uiteraard dient aan de organisaties waarvan de accommodatie de komende jaren als gevolg van de ombuigingen afgestoten zouden worden, een alternatief te worden geboden, zodat hun activiteiten doorgang kunnen blijven vinden.

Wij vertrouwen er op u hiermee onze zienswijze voldoende te hebben toegelicht en wensen u alle succes en wijsheid toe bij het maken van soms moeilijke keuzes.

Cultuur is als ademen: je mist het pas als het er niet meer is.

Met vriendelijke groet,
namens de Culturele Adviesraad,

p.o.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Joke Boer', written over a faint rectangular stamp.

Joke Boer
(voorzitter)

Cuna Rupert
(vicevoorzitter en secretaris)